

Начало > Търсене на практикуващи юристи > Видове юридически професии
Видове юридически професии

Словакия

Настоящата страница представя преглед на юридическите професии в Словакия.

Юридически професии — въведение

Прокурори

Организация

Прокуратурата на Словашката република е независим държавен орган, ръководен от **главния прокурор**. В рамките на своите правомощия прокуратурата защитава правата и законово защитените интереси на физическите лица, юридическите лица и държавата.

За Прокуратурата на Словашката република е предвидена отделна бюджетна глава в рамките на държавния бюджет.

Статутът и ролята на прокуратурата и на главния прокурор са регламентирани в **Конституцията на Словашката република** (член 149) и в **Закон № 153/2001 за прокуратурата**, който урежда също и правомощията на главния прокурор и на останалите прокурори. Този закон урежда също така организацията и управлението на прокуратурата. Статутът, правата и задълженията на прокурорите са установени в **Закон № 154/2001 за прокурорите и младшите прокурори**.

Йерархична структура

Като се има предвид нейната роля като правоохранителен орган, **прокуратурата** трябва да бъде организирана йерархично. Тя осигурява еднаквото прилагане на законите и другите норми с общо приложение, както и на наказателната политика.

В рамките на прокуратурата съществува йерархия на прокурорите, като всички те са подчинени на главния прокурор.

Правомощия

Прокуратурата разполага със следните правомощия:

осъществява наказателното преследване на лицата, заподозрени, че са извършили престъпление, и наблюдението за спазването на закона преди започването на наказателно преследване в съответствие със съответния закон и по време на предварителното производство;

гарантира, че лицата, които са лишени от свобода или чиято свобода е ограничена с решение на съд или друг компетентен държавен орган, се задържат на места и при условия, които са в съответствие със закона;

упражнява своите правомощия в съдебни производства;

представява държавата в съдебни производства съгласно съответното законодателство;

осъществява надзор за спазването на законодателството от публичните административни органи, доколкото това е предвидено от закона;

упражнява правомощията си в областта на международното сътрудничество доколкото това е предвидено в съответното законодателство, в международните договори, обнародвани по предвидения от закона начин, и в правно обвързващите актове на ЕС;

участва в изготвянето и прилагането на мерки, предназначени за предотвратяване на нарушения на законите и другите норми с общо приложение; спомога за отстраняване на причините и условията за престъпни дейности, както и за предотвратяване и премахване на престъпността;

оказва съдействие при подготовката на законодателство (участие в законодателния процес);

изпълнява други задължения, предвидени в специален закон или акт или в надлежно обнародван международен договор.

Задължения

Главният прокурор и отделните прокурори изпълняват всички задължения, които попадат в обхвата на правомощията на прокуратурата, и използват всички налични законови средства при изпълнение на своите функции и задължения. Те са длъжни да:

прилагат (в рамките на своята осведоменост и убеждения) Конституцията на Словашката република, конституционните и другите закони, надлежно обнародваните международни договори и другите норми с общо приложение;

зачитат и защитават човешкото достойнство и основните права и свободи на човека и да избягват каквато и да било форма на дискриминация;

защитават обществения интерес;

осъществяват дейността си, като проявяват инициатива, справедливост и безпристрастност, и без ненужно забавяне.

Йерархия

Организационната структура на прокуратурата на Словашката република се състои от следните **органи**:

Главната прокуратура е върховният орган и е начело на системата на прокуратурата. Тя ръководи:

специализираната прокуратура, създадена с цел разкриване и наказателно преследване на случаите на корупция и организирана престъпност;

окръжните прокуратури (8 на брой), които са по-горестоящи от районните прокуратури в техните съдебни райони; и

районните прокуратури (55 на брой).

Седалището на главната прокуратура е в Братислава.

Седалищата и **съдебните райони** на по-нискостоящите прокуратури съответстват на седалищата и съдебните райони на съответните им съдилища. Все пак седалищата и териториалната юрисдикция не отговарят на административно-териториалното деление на страната.

Прокурорите изпълняват задълженията си въз основа на **служебно правоотношение**, което възниква при назначаването им. Прокурорите се назначават от главния прокурор на **прокурорска длъжност, която заемат безсрочно**. Те трябва да положат безусловна клетва при встъпването си в длъжност.

Квалификация

Прокурорите трябва да бъдат **словашки граждани** и да отговарят на следните **условия**: Те трябва:

да са на възраст поне 25 години към датата на назначаването си;

да притежават магистърска степен по право от юридически факултет на университет в Словашката република или признат документ, издаден от чуждестранен университет и удостоверяващ магистърска степен по право; ако прокурорите първо са придобили бакалавърска, а след това магистърска степен, и двете степени трябва да са придобити в областта на правото;

да са напълно дееспособни и да са медицински годни да изпълняват задачите на прокурора;

да не са осъждани и да притежават необходимите качества за правилното изпълнение на своите функции;

да владеят отлично словашки език;

да имат постоянно местожителство в Словашката република;

да не са членове на политическа партия или политическо движение;

да са издържали успешно изпита за прокурор;

са преминали успешно конкурсната процедура, освен ако друго не е предвидено в закона;

да са дали съгласие в писмен вид за назначаване като прокурор в дадена прокуратура.

Само **младши прокурор** може да се регистрира за **явяване на изпита за прокурори**. Свободните работни места за младши прокурори се запълват посредством конкурс за подбор.

Съгласно закона професионалните изпити по право за съдии, адвокати и нотариуси също се зачитат като изпити за прокурори.

Повишаването в длъжността главен прокурор или в по-висока длъжност е възможно само въз основа на **конкурс и след съгласуване със Съвета на прокурорите**.

Временното командироване на един прокурор, за да изпълнява своите задължения в друга прокуратура, може да се извършва само с негово съгласие. Без да се изисква такова съгласие, прокурорите могат да бъдат командировани временно да изпълняват задължения в друга прокуратура за не повече от 60 работни дни в рамките на една календарна година, ако това е необходимо, за да може съответната прокуратура да изпълнява надлежно своите задължения.

Прокурорите могат да бъдат прехвърляни в друга прокуратура само ако са съгласни с прехвърлянето, подадат молба за прехвърляне или бъдат прехвърлени по дисциплинарни причини.

Главният прокурор може да **отстрани временно** от длъжност прокурор, срещу когото е повдигнато наказателно обвинение за извършване на умишлено престъпление или за престъпление, извършено по непредпазливост при изпълнение на прокурорските задължения, или срещу когото е образувано дисциплинарно производство за деяние, което може да доведе до отстраняването му от прокурорските задължения.

Служебното правоотношение на прокурор може да бъде **прекратено** само на основанията, посочени в закона.

Роли и отговорности

Прокурорът следи за спазването на закона както преди наказателното преследване, така и по време на предварителното производство. В изпълнение на своите надзорни функции, прокурорът може:

да дава задължителни указания на полицейските служители преди започването на наказателното производство и по време на разследването и на съкратеното разследване на престъпни деяния, както и да определя срокове за работата по делото; всяко указание трябва да бъде записано в съответната преписка по делото;

да изисква преписки, документи, материали и доклади за хода на полицейското разследване след започването на наказателното преследване, за да установи дали полицейските служби са започнали наказателното преследване своевременно и дали изпълняват правилно своите задължения; да участва в извършваните от полицията дейности, да извършва отделни действия по разследването или цялото разследване, или съкратено разследване, както и да взема решения по всеки случай; при тези си действия прокурорът трябва да действа съобразно закона; решенията на прокурорите, както и решенията на полицията, могат да бъдат обжалвани;

да върне делото на полицейските служби с указания за допълнително разследване или съкратено разследване, както и да определи срок за това; прокурорът уведомява обвиняемия и пострадалото лице, че делото е върнато за допълнително разследване;

да отменя незаконни или неоснователни решения на полицията и да ги заменя със свои решения; прокурорът може да реши да прекрати наказателното производство или да прехвърли делото другаде в рамките на 30 дни. Ако прокурорът замени решение на полицейските органи със свое собствено решение на друго основание, а не въз основа на жалба, подадена от правоимащо лице, решенията на прокурора и на полицията могат да бъдат обжалвани. Прокурорът може също така да дава задължителни указания за започване на разследване или съкратено разследване; да отнеме дело от полицейски служител и да предприеме действия за прехвърлянето му на друг(и) полицейски служител(и);

да предприеме действия, за да гарантира, че разследването или съкратеното разследване на престъпление, извършено от член на въоръжените сили за сигурност, се извършва от полицейски следовател; преди да предприемат такива действия, прокурорите се допитват до ръководителя на службата за инспекции; прокурорите могат да процедурат по подобен начин при разследвания или съкратени разследвания на престъпления, извършени от митнически служители.

Единствено **прокурорът** разполага със следните правомощия:

да повдига обвинения;

да сключва споразумение с обвиняемия относно вината и наказанието му и да внася предложение пред съда за одобряването му;

да спира наказателното преследване;

да прекратява или да прекратява условно наказателното преследване;

да одобрява помирение или постигнато споразумение в досъдебната фаза и да прекратява наказателното преследване;

да издава разпореждания за изземване на имущество на обвиняемия и да определя кое имущество не следва да бъде иззето или да отменя изземването;

да обезпечават граждански иски на пострадалия, да отменя изцяло или частично обезпечението или да изключва от него определено имущество;

да издава разпореждане за екзумация на труп;

да иска съгласие за провеждане на наказателно преследване или за задържане под стража на лице в случай, за който се изисква съгласието на Националния съвет на Словашката република, Съдебния съвет на Словашката република, Конституционния съд или Европейския парламент;

да подаде искане за издаване на съдебно разпореждане за задържане под стража на обвиняемия или удължаване на срока на задържането му;

да подаде искане за издаване на разпореждане за екстрадиране на обвиняемия от друга държава;

да провежда предварително разследване в рамките на процедура по екстрадиране, освен ако законът не предвижда друго;

въз основа на молба от компетентен чуждестранен орган да подаде искане за издаване на съдебно разпореждане с цел временно изземване на имуществото на лице, срещу което се води наказателно преследване в чужбина, или на частта от това имущество, която се намира на територията на Словашката република.

При упражняването на **надзорните си правомощия за спазването на закона в местата, където са задържани лица, лишени от свобода** или чиято свобода е ограничена, прокурорите трябва да гарантират, че лицата са задържани в такива места единствено въз основа на съдебно решение или решение на друг оправомощен държавен орган, както и че на съответните места се спазват законите и другите нормативни актове с общо приложение.

По граждански производства прокурорът има право:

да подаде искане за образуване на гражданско производство с цел:

настаняване във възпитателно училище — интернат на лице на възраст между 12 и 14 години, ако то е извършило престъпно деяние, наказуемо с доживотен затвор съгласно Наказателния кодекс;

постановяване на незаконосъобразността на стачка или уволнение;

постановяване на недействителността на прехвърлянето на държавна собственост, както е предвидено в Закона за установяване на произхода на финансови средства при приватизация, Закона относно условията за прехвърляне на имущество държавна собственост на други лица или Закона за управление на държавната собственост;

осъществяване на контрол за законосъобразност на всяко решение, взето от орган на държавната администрация в случаи, когато внесеното от прокурор възражение не е бил прието;

отмяна на незаконосъобразно решение, прието от дадена община, ако същата не е отменила решението си въз основа на възражение от прокурора;

встъпване във всяко гражданскоправно производство, което не е спорно, с изключение на бракоразводните производства. Ако към бракоразводното производство е присъединено производство за определяне на отношенията на съпрузите с техните ненавършили пълнолетие деца след развода, прокурорите могат да встъпят в тази част от производството.

При гражданскоправни спорни производства прокурорите могат:

да предявяват иски в случаите, когато държавата претендира за възстановяване на неоснователно обогатяване, когато се иска установяване на собственост, когато са нарушени разпоредбите на нормативен акт с общо приложение или когато това е предвидено в специален нормативен акт; да встъпят в открити производства в случаите, когато държавата, юридическо лице, учредено от държавата, държавно предприятие, юридическо лице, в което държавата има участие в собствеността, общински орган или висша териториална единица е една от страните в производството, или в случаи, свързани с отговорност за вреди, причинени при упражняване на публична власт.

При упражняването на надзор за съблюдаването на закона и другите нормативни актове от общ характер от страна на органите на публичната администрация, прокурорът има правото да **извършва проверка за законосъобразност** на:

нормативните актове от общ характер, приети от органите на публичната администрация;

вътрешните административни правила, издадени от органите на публичната администрация с цел гарантиране на изпълнението на публичните им административни функции;

решенията, взети по отделни случаи в областта на публичната администрация;

действията на органите на публичната администрация при издаването на правила и решения в областта на публичната администрация.

Съдии

Организация

Съдебни служители

Главен помощник-администратор (382 Kb)

Съдебен секретар (295 Kb)

Старши съдебен служител (460 Kb)

Съдебен помощник на съдия от Върховния съд (291 Kb)

Адвокати

Бази данни с правна информация

За повече информация, моля, разгледайте [уебсайта](#) на Словашката адвокатска колегия.

Юристи/Юрисконсулти

Бази данни с правна информация

За повече информация, моля, разгледайте [уебсайта](#) на Словашкия център за правна помощ.

Нотариуси

Нотариусите в Словашката република трябва да притежават **диплома по право**.

Ролята на нотариуса е да осъществява превантивно правосъдие и да издава нотариално заверени официални документи.

Министерство на правосъдието упражнява надзор върху нотариусите.

Нотариусите трябва да бъдат членове на **Нотариалната камара** на Словашката република.

Бази данни с правна информация

Уебсайтът на Нотариалната камара предоставя интранет сайт, достъпен само за нотариусите. Достъпът е **свободен**, но информацията, която може да бъде търсена, е ограничена.

Базата данни предоставя достъп до:

публичните регистри

списъка на нотариусите (данни за контакт, говорим(и) език(ци), работно време)

законодателство

Последна актуализация: 16/05/2023

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.